

MEMO AAN DE GEMEENTERAAD

Aan De gemeenteraad
T.a.v. -
Datum 23 april 2013
Betreft Informatie Openbaar Primair Onderwijs
Van Het college
Ons kenmerk 127827
Bijlagen
CC

	Paraaf	Datum
Controller		
Directie		

Geachte dames en heren,

Zoals bekend zijn Stichting OPO Albrandswaard (OPO) en Onderwijsgroep Primo vpr (Primo) voornemens te fuseren tot één organisatie. Wij hebben u het afgelopen jaar op verschillende momenten over dit proces geïnformeerd. Het laatst met onze raadsmemo van 5 maart 2013 waarin wij de stand van zaken in het fusieproces hebben weergegeven. Op dit moment is de uitslag van het door beide organisaties ingediende bezwaar tegen de afwijzing door de staatssecretaris nog niet bekend.

Hofhoek 5
3176 PD Poortugaal
Postbus 1000
3160 GA Rhoon
Telefoon 010 506 11 11
Fax 010 501 81 80
www.albrandswaard.nl

Met deze memo gaan wij op uw verzoek nogmaals in op de taken en bevoegdheden van uw raad in dit proces en beantwoorden wij de schriftelijke vragen die door de fracties van Christen Unie/SGP en NAP zijn gesteld. Hierbij richten wij ons tot de gehele raad.

Op een deel van de vragen is ook al mondeling antwoord gegeven door de portefeuillehouder tijdens de raadsvergadering van 18 maart 2013.

Taken gemeenteraad

Wij geven u de belangrijkste taken en bevoegdheden van de gemeenteraad, gebaseerd op artikel 46 en 48 van de Wet op het primair onderwijs (Wpo). De basis voor deze taken ligt in artikel 23, lid 4 van de grondwet waarin wordt bepaald dat een gemeentebestuur dient te zorgen voor voldoende openbaar onderwijs in de gemeente. Ook in geval van verzelfstandiging van het openbaar onderwijs is deze zorgplicht onverminderd van kracht.

In het kader van de toezichthoudende taak is de gemeenteraad belast met de volgende zaken:

- toe te zien op het karakter van het openbaar onderwijs (artikel 46 Wpo):
 - o het openbaar onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden van de Nederlandse samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden;
 - o openbare scholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing;
 - o openbaar onderwijs wordt gegeven met eerbiediging van ieders godsdienst of levensbeschouwing.
- de goedkeuring van de begroting, de begrotingswijziging, de jaarrekening en het jaarverslag van de stichting;

vervolg pagina

- de benoeming en het ontslag van de leden van het stichtingsbestuur;
- de goedkeuring van een statutenwijziging;
- de ontbinding van de stichting indien er sprake is van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet;
- het besluiten tot opheffing van de openbare school, waaronder ook de opheffing van een openbare nevenvestiging.

De gemeenteraad kan dus ingrijpen in geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of bij functioneren in strijd met de wet. Hij is dan bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de scholen en zo nodig de stichting te ontbinden. Ook kan de gemeenteraad een school voor openbaar onderwijs sluiten als daar redenen voor zijn. De statuten van de stichting kunnen slechts worden gewijzigd na instemming van de gemeenteraad. Uiteraard is en blijft de gemeenteraad in het vervolg verantwoordelijk voor voldoende openbaar onderwijs in de gemeente.

Situatie Albrandswaard

In 2004 heeft de gemeenteraad van Albrandswaard besloten het openbaar onderwijs te verzelfstandigen. Zo ontstond OPO. Vanaf dat moment kreeg de stichting de taken en verantwoordelijkheden overgedragen en stond de gemeente meer op afstand.

Tijdens de verschillende gesprekken in de gemeenteraad lijkt er een verschil van rolopvatting te liggen. OPO is zelf bevoegd om een samenwerkingspartner te zoeken. Verschillende fracties hebben het college gevraagd een actievere rol te nemen in het fusieproces en hebben daarbij ook een duidelijke voorkeur uitgesproken voor de gewenste fusiepartner.

Het college is echter van mening dat OP als zelfstandige stichting in staat en bevoegd is om een samenwerkingspartner te zoeken die bij hen past. Daar wil het college niet in treden.

Uiteraard heeft het college zich gedurende het proces op de hoogte laten houden van de verschillende gesprekken met de beoogde samenwerkingspartners. De portefeuillehouder heeft daarbij vooral aandacht gevraagd voor de punten die ook bij raadsleden naar voren kwamen. Het gaat dan over professionaliteit van bestuur, financieel gezond, behoud van identiteit, bestaansrecht van kleinere scholen en de werkbaarheid in verschillende samenwerkingsverbanden in het kader van Passend Onderwijs.

Om zeer legitieme redenen is 3primair voor OPO in een eerder stadium afgefallen. Dit was destijds een teleurstelling omdat een fusie met deze partner, geografisch gezien, voor de hand lag. De rolopvatting zoals dit college het zichzelf toedicht laat geen ruimte om buiten het bestuur om te pushen toch tot een samenwerking of fusie te komen. Buiten het feit dat dit niet de rol van een gemeentebestuur kan zijn, zou dat ook betekenen dat het college beter op de hoogte moet zijn van onderwijsinhoudelijke afwegingen.

Zoals eerder gezegd hebben we het proces kritisch gevolgd, zijn we steeds betrokken door het bestuur van OPO, maar laten we de afwegingen en het besluit voor een samenwerkingsverband of fusiepartner bij het zelfstandig schoolbestuur.

vervolg pagina

OPO staan bij eventuele afwijzing van het bezwaar nog twee mogelijke scenario's voor ogen:

- het vestigen van een personele unie met Primo;
- als zelfstandige stichting door gaan.

Een onderzoek naar de mogelijkheden van een fusie met 3Primair wordt niet overwogen. Buiten dat 3Primair niet geïnteresseerd is in een fusie met OPO lijkt dit gezien de motivatie bij de afwijzing van de fusieaanvraag ook geen haalbare mogelijkheid.

Wij zullen, afhankelijk van de uitspraak over het bezwaar, met OPO de verschillende scenario's op waarde beoordelen en u hierover informeren.

Beantwoording vragen raadsfracties

- Afwijzing fusieverzoek

De beslissing van de staatssecretaris op het fusieverzoek ontvingen wij van OPO op 21 december 2012 per mail. Zodra dit agenda-technisch mogelijk was hebben wij gesproken met de voorzitters van OPO en Primo en ons laten informeren over de ontstane situatie. Dit gesprek vond plaats op 17 januari 2013.

Na het ontvangen en het analyseren van (aanvullende) informatie hebben wij u via het raadsmemo van 5 maart 2013 nader geïnformeerd.

- Onderzoek fusie

Het is aan de onderwijsbesturen zelf om de voorwaarden en mogelijkheden van een fusie te onderzoeken. De instemming van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) van OPO is in het voorliggend proces bepalend geweest. De gemeente heeft in het fusieproces zelf geen actieve rol. Uiteraard hebben wij ons zoals eerder aangegeven uitgebreid laten informeren door OPO en Primo en hebben we kennis genomen van de beslissing op de fusieaanvraag en het daaraan voorafgaande advies van de Adviescommissie Fusietoets aan de minister/staatsecretaris. Deze hebben wij u in maart ook als bijlage bij genoemde memo toegestuurd.

- Invulling bevoegdheden gemeenteraad

Het college informeert de gemeenteraad over de ontwikkelingen in het openbaar onderwijs en vraagt beslissingen te nemen over jaarrekening en begroting. Ook de benoeming of het ontslag van bestuursleden is een taak van de gemeenteraad. Mocht daar reden toe zijn dan informeert het college de raad over het functioneren van OPO. Het afgelopen jaar hebben wij u met memo's en mondelinge toelichtingen tijdens carroussels en raadsvergaderingen uitgebreid op de hoogte gehouden over het fusieproces. Jaarrekeningen hebben wij u voor instemming toegestuurd. De laatste, de jaarrekening 2011, is u in augustus 2012 toegestuurd. U heeft hiermee op 1 oktober 2012 ingestemd. De begroting 2013 van OPO ontvangt u op korte termijn. Uw raad heeft bij de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs in 2004 de bevoegdheid tot de benoeming en het ontslag van bestuursleden aan het college

vervolg pagina

gedelegeerd. In de loop van de jaren hebben verschillende bestuurswisselingen plaatsgevonden. In maart 2012 heeft het college voor het laatst ingestemd met het ontslag van drie bestuursleden van OPO en de benoeming van drie nieuwe bestuursleden.

- OPO op orde

Uit de sinds de verzelfstandiging aangeboden jaarrekeningen, jaarplannen en ook het in december 2011 door adviesbureau Leeuwendaal VOS/ABB opgeleverde haalbaarheidsonderzoek naar de voorgenomen fusie, blijkt dat OPO op orde is. In feite wordt dit met de afwijzing van het fusieverzoek door de staatssecretaris bevestigd. De staatssecretaris geeft aan dat niet is gebleken dat zonder fusie de continuïteit of de variatie van het onderwijsaanbod en de kwaliteit in gevaar komt. Ook ziet hij in de beschikbare financiële middelen geen noodzaak tot fusie.

De reden om te willen fuseren is voor OPO dan ook vooral gelegen in de wens/noodzaak tot professionaliseren.

- Behoud van werkgelegenheid

U vraagt waarom het college in haar memo niet reageert op het stopzetten van twee tijdelijke contracten. In onze memo van 26 juni 2012 hebben wij aangegeven dat 2 FTE vacatureruimte zou worden ingevuld door mensen met een tijdelijke aanstelling bij OPO. Andere tijdelijke aanstellingen zouden los van de fusie al niet verlengd worden.

- Garantie voortbestaan openbaar onderwijs

Het college heeft op basis van de beschikbare informatie over de voorgenomen fusie geen twijfel over het voortbestaan van openbaar onderwijs in alle drie de kernen.

- Zorgen om financiële toekomst na eventuele fusie met PRIMOVpr

Het college heeft geen zorgen over de financiële situatie na een eventuele fusie. Op dit moment is OPO een financieel gezonde organisatie. Dit geldt ook voor de beoogde fusiepartner.

Het college heeft wel zorgen over de financiële gevolgen op het moment dat OPO als zelfstandig bestuur door moet gaan. De zorg zit dan vooral in de vraag of de Stichting in staat zal blijven voldoende kwalitatieve bestuurders aan te trekken die ook nog eens onbezoldigd zijn.

De Adviescommissie Fusietoets maakt in haar advies aan de minister/staatssecretaris twee opmerkingen waar het college zorg over heeft:

1. Op bladzijde 17: *“Mocht nu in de toekomst de situatie zich gaan voordoen dat de huidige bestuurders van St. OPO geen opvolgers kunnen vinden die dit mooie bestuurswerk onbezoldigd willen doen, dan lijkt het de Adviescommissie in de rede liggen dat de gemeenteraad vanuit haar verantwoordelijkheid voor het behoud van het openbaar onderwijs in deze gemeente overweegt om een bezoldigd bestuurder*

aan te stellen en daarvoor eventueel ook extra financiële middelen ter beschikking te stellen aan de stichting.”

2. Op bladzijde 18: “Indien blijkt dat het vrijwillige stichtingsbestuur niet langer in staat is tot goed bestuur, lijkt het terugdraaien van de verzelfstandiging te prefereren boven verdere (ongewenste) schaalvergroting via fusie.”

- Verwevenheid

- Lid van Raad van Toezicht

Het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Alber di

Ger J. van de Velde – de Wilde